

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

**Навчально-методичний посібник
з курсу
Лексико-граматичні аспекти перекладу**

Галузь знань: **03 – Гуманітарні науки**

Спеціальність: **035 – Філологія**

Спеціалізація: **035.041 – Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Івано-Франківськ – 2022

УДК 811.111(07) + 81.161.2'25

ББК 83.3 (4 Англ)

Рецензенти: **Смушак Т. В.** кандидат філологічних наук, доцент кафедри французької філології факультету іноземних мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Стахмич Ю. С. кандидат філологічних наук, доцент кафедри філології та перекладу Івано-Франківського національного технічного університету Нафти і Газу.

*Рекомендовано до друку
Веною радою факультету іноземних мов
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*

Марчук Т. Л. Навчально-методичний посібник з курсу “Лексико-граматичні аспекти перекладу”. Івано-Франківськ, 2022. 59 с.

Методичні рекомендації до курсу “Лексико-граматичні аспекти перекладу” укладено відповідно до програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 035 Філологія. Вміщено анотацію навчальної дисципліни, методичні рекомендації до практичних занять з курсу, а також завдання для самостійної роботи. Запропоновані завдання спрямовані на закріплення теоретичних знань і набуття фахових компетентностей, серед яких здатність творчо осмислювати способи перекладу інфінітивних конструкцій, дієприкметникових зворотів, способів вираження модальності, застосовувати лексичні трансформації при перекладі неологізмів, багатозначних слів тощо.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Опис навчальної дисципліни.....	5
Анотація курсу.....	6
Організація навчання.....	9
Політика курсу.....	10
Рекомендована література	13
Практичне заняття 1	14
Практичне заняття 2	18
Практичне заняття 3	22
Практичне заняття 4	26
Практичне заняття 5.....	30
Практичне заняття 6.....	35
Практичне заняття 7.....	40
Практичне заняття 8.....	46
Практичне заняття 9	52
Завдання для самостійної роботи	55
Додаткова література з курсу.....	58

ВСТУП

Методичні рекомендації до курсу “Лексико-граматичні аспекти перекладу” укладено відповідно до змістової структури курсу “Лексико-граматичні аспекти перекладу”, який викладається у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника для студентів 3-го курсу спеціальності 035.041 “германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська” і містить анотацію навчальної дисципліни та зразки практичних завдань із перекладу, що їх студенти виконують упродовж семестру для закріплення теоретичних знань і набуття фахових компетентностей перекладу.

Практичні завдання згруповано за відповідними темами. Кожне практичне заняття фокусується на способах відтворення певної лексичної чи граматичної категорії англійської мови – наприклад, переклад інфінітиву, герундія та герундіальних конструкцій, дієприкметника та дієприкметникових конструкцій, асиндетичних іменникових сполучень, власних назв, тощо – але водночас містить й інші аспекти, що можуть виявитися проблемними для перекладача.

Методичний посібник вміщує перелік теоретичних джерел, в яких висвітлено питання, що належать до програми курсу. Окремим розділом посібник вміщує завдання для самостійної роботи, які мають на меті поглибити фахову підготовку студента.

Опис навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Лексико-граматичні аспекти перекладу
Викладач (-і)	Марчук Тетяна Любомирівна
Контактний телефон викладача	0992360905
Е-mail викладача	tetiana.marchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок 15.00

Анотація курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості перекладу складних граматичних конструкцій та лексичних зворотів англійської мови. Зміст дисципліни охоплює аналіз основних способів перекладу інфінітиву, герундія, дієприкметника, модальних дієслів, тощо. Особлива увага зосередження на лексичних трансформаціях, які виникають при перекладі власних назв, неологізмів, багатозначних слів та реалій.

Вивчення цього курсу поглиблює перекладознавчу підготовку майбутніх філологів, сприяє глибшому розумінню студентами варіантів та способів перекладу лексико-граматичних конструкцій англійської мови.

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів теоретичними знаннями та практичними навиками перекладу граматичних конструкцій англійської мови та відтворення лексичних одиниць української мови англійською для подальшого здійснення перекладацької діяльності.

Програмні компетентності

Загальні компетентності:

- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з іноземної мови, мовознавства, літературознавства, перекладу.

Фахові компетентності:

- здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію, використовувати знання культури, історії і традицій народів мов, які вивчаються;

- здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;

- здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту основною (англійською) та другою іноземними мовами;

- здатність творчо осмислювати запропоновані завдання, які стосуються способів перекладу інфінітивних конструкцій, дієприкметникових зворотів, способів вираження модальності;

- здатність застосовувати лексичні трансформації при перекладі неологізмів, багатозначних слів та реалій.

Програмні результати навчання

- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

- характеризувати діалектні та соціальні різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію, використовувати знання культури, історії і традицій народів мов, які вивчаються;

- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів англійською мовою;

- здійснювати порівняльний аналіз граматичної структури української мови із лексичними і граматичними особливостями англійської мови;

- аналізувати лексико-граматичні явища з метою їх перекладу;

- набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння шляхом опрацювання лекційного матеріалу та теоретичної літератури з тем курсу.

Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
6	035 Філологія	3	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	занятт я сам. роб.	
Тема 1. Граматичні трансформації при перекладі		2	2	2
Тема 2. Способи перекладу інфінітиву		2	2	2
Тема 3. Переклад герундія і герундіальних конструкцій.		2	2	2
Тема 4. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій.		2	2	2
Тема 5. Способи вираження модальності в англійській та українській мовах.		2	2	2
Тема 6. Переклад означеного та неозначеного артиклів.				10
Тема 7. Переклад асиндетичних іменникових сполучень.			2	5

Тема 8. Переклад власних назв.	2	2	5
Тема 9. Переклад інтернаціональної лексики та способи передачі її значення.		2	5
Тема 10. Переклад реалій.			15
Тема 11. Переклад фразеологізмів.		2	10
ЗАГ.:	12	18	60

Політика навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студент отримує залік на підставі оцінок, отриманих під час кожного практичного заняття (5 балів максимум). В кінці курсу окремо передбачене письмове тестування (20 балів), та оцінка за самостійну роботу (20 балів). Максимальна оцінка, яку студент може отримати на заліку – 100 балів.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 20 балів), а також контроль самостійної роботи студентів (максимум 20 балів).</p> <p>Контрольна робота (у тестовій формі) базується на матеріалі, який був розглянутий в лекціях, але не був винесений на практичні заняття та відбувається під час останнього практичного заняття.</p> <p>Контроль самостійної роботи студентів відбувається у формі домашньої роботи, електронний варіант якої студенти надсилають викладачеві не пізніше 8 практичного заняття.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Оцінюється відвідуваність усіх 9 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати по закінченні практичних занять – 60. Сума балів, отриманих студентом за практичні заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 12.</p>

Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до підсумкового контролю отримують студенти, які відвідували практичні заняття, написали підсумкову контрольну роботи та виконали завдання самостійної роботи.
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: залік</p> <p>Форма здачі: комбінована</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2 на консультації викладача. На консультації викладача студент також може отримати роз'яснення питань, з підготовкою яких у нього виникли складності</p>
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату, у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими</p>

	мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.
Контроль самостійної роботи	<p>Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни. Зміст самостійної роботи студенти з дисципліни «Лексико-граматичні аспекти перекладу» складається з виконання практичних завдань за відповідними темами. Контроль самостійної роботи здійснюється у наперед визначений час.</p> <p>Максимальна кількість балів – 20.</p>

Рекомендована література

1. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид. центр КНЛУ, 2017.
2. Карабан В. Translation from Ukrainian into English : Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2003.
3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручнику Вінниця: Нова Книга, 2003.
4. Крамар В. Б. Практичний переклад з англійської мови. Хмельницький, 2007.
5. Литвин І. Перекладознавство. Науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013.
6. Літвіняк О. Збірник вправ для занять з усного перекладу (англо-українська мовна пара). Вінниця : Нова книга, 2019.
7. Максимов, С. Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови) : теорія та практика усного двостороннього перекладу для студ. фак. перекладачів та фак. заочного та вечірнього навч. : навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2007.
8. Некряч Т.Є., Чала Ю.П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладацьких факультетів вищих навчальних закладів: Навчальний посібник. Київ: Логос, 2007.
9. Черноватий Л., Карабан В. Переклад англomовної економічної літератури. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2007.
10. Nesterenko N. A Course in Interpreting and Translation : навчальний посібник для вузів. Вінниця: Нова книга, 2006.
11. Bell T. Translation and Translation. London: Longman, 2003.
12. Nikolenko A.G. English lexicology. Theory and practice [Text] : навч. посібник для ВНЗ Нац. авіаційн. ун-т. Vinnytsya : Nova Knyha, 2007.

Seminar 1. GRAMMATICAL TRANSFORMATIONS WHILE TRANSLATION

TASK 1. Translate the sentences, pay special attention to the parts of speech substitution.

1. His *voice* was hoarse from *shouting* in the assault and from the smoke of the barracks.
2. It is not the top of the pass where we *attack*.
3. Let us now have *a drink*.
4. So much *talking* makes me thirsty.
5. Also you need *a haircut*.
6. It simply makes things more *difficult*.
7. To blow the bridge at a stated hour *based on the time* set for the attack is how it should be done.
8. But it was *lucky* that they had no cavalry.
9. It is possible that I *am lazy* and that I drink too much.
10. That *being angry* is another damned luxury you can't afford
11. It is not *cowardly* to know what is *foolish*.

TASK 2. Additions

1. I am so serious that is why I can joke.
2. That American who comes here sometimes is over there.
3. It is that you can't accept it.
4. It would not have been true before but it was true that minute and it was only now at this parting that he ever felt as young again as he had felt before that train left.
5. Yes, that was where he would go in Madrid after he had bought the books and after he had lain in the hot bath and had a couple of drinks and had read a while.
6. It is necessary that one should die for the things of tomorrow one goes gladly and with the heart light.
5. I should go now but it is very possible that I would miss them.
7. Wherever it is that we are.

8. And it was as though one was in the dentist's chair and there were many dentists and they were all insane.
9. If it is necessary that one should die for the thing of tomorrow one goes gladly and with the heart light.
10. Then the one who had gagged me ran a clipper all over my head.

TASK 3. Transposition

1. That reflectivity is encountered by sociologists in the actual occasions of their inquiries as indexical properties of natural language.
2. Now the entertainment is provided by professional acrobats in sailor suits, staging mock battles with cartoon pirates on the decks of a fake ship.
3. We are, of course, stimulated directly by our own thoughts.
4. The French economy began growing solidly well before the new work laws were passed.
5. In the popular coastal resort of Makarska, for example, most of the hotels are still owned by the state which has little money to maintain them.
6. The business planning of investment is made out and the technical shape of projects is being discussed in detail.
7. That this is so can be seen from many facts.

TASK 4. Omission

1. He (Herr Boschen) said it was generally acknowledged to be one of the most tragic and pathetic songs in the German language.
2. He swore at us in German (which I should judge to be a singularly effective language for that purpose).
3. If the Republic lost it would be impossible for those who believed in it to live in Spain.
4. It is regrettable that we never speak seriously.
5. It is true that the girl is long in the legs but is not heavy.
6. It is true that there is no sickness.

7. And see what happens.

TASK 5. Translate the following sentences into Ukrainian.

1. I never saw two men do more with one-and-two pence worth of butter in my whole life than they did.

2. I shouldn't like George to know that I thought so, but there really is no other word for it.

3. I was vexed to hear Harris go on in this bloodthirsty strain.

4. You don't expect a man to break off in the middle of a line and snigger and say it's very funny but he is blest if he can think of the rest of it.

5. He appeared to be quite pleased to sing it for he came up at once and sat down to the piano without another word.

6. It takes three girls to tow always; two hold the rope and the other one runs around the giggles.

7. Fleur had returned when he got home, and Michael realized suddenly that in calling on June Forsyte he had done a thing inexplicable, save in relation to her and John.

8. But when he got to door and looked back at her standing alone in that large room, he felt a pang - she seemed so light, so small, so flyaway, with her silver hair and her little intent face - still young from misjudged enthusiasm.

9. After this morning's sitting, indeed, she had wondered; something avid had come into the face as if Raphaelite had sensed the hardening of resolve within her.

10. He walked too, in the kitchen garden, out of sight of the house; for he could not get over the fact that Mr. James had lived to be ninety, and Mr. Timothy a hundred, to say nothing of the others.

11. The strategy has had beneficial results, but it has led to an excessive aggrandizement of the individual, which may lead in turn either to new forms of tyranny or to chaos.

12. These days Japanese companies are less willing to spend money training new hires; they now demand expertise.
13. Labor camps are in critically short supply of anti-TB drugs and are unable to create the necessary conditions for the isolation and treatment of TB patients, but it is impossible to pardon all TB-infected criminals as those restored to liberty would comprise 80 percent of the prison population. .
14. The president of the Seoul tourist company says that most VIP customers have become more and more exigent and give preference to tours to exotic countries, such as Nepal, Bolivia and Peru, for instance.
15. Beginning around 500 B.C. Olympic victors were paid 500 drachma -- a fortune at a time when a sheep cost one drachma coin – and enjoyed free meds and front-row theatre seats for the rest of their days.
16. Despite the win, he was just as concerned as ever about the way his players were coming together, though he admits they have had only a couple of weeks to learn each other's moves and accept the roles they were given, especially when they were secondary ones.
17. No need to go further. For, in the room, directly opposite to her was a long broad mirror, and in it - unseen herself – she could see. John was sitting on the end of a low divan with an unsmoked pipe in his hand staring straight before him.
18. Surprises are exactly what today's consumer doesn't want. This consumer is a different breed from the consumer of only 10 years.

Recommended literature

1. Bell T. *Translation and Translation*. London: Longman, 2003.
2. Крамар В. *Практичний переклад з англійської мови : Підручник*. Хмельницький, 2007.
3. Marchuk T. *Grammar transformations while translation. Lecture*. <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>

Seminar 2. WAYS OF RENDERING THE LEXICO-GRAMMATICAL MEANINGS AND FUNCTIONS OF THE ENGLISH INFINITIVE

TASK 1. Translate the sentences. Pay special attention to the forms of the infinitive.

1. It's easy to see why corporate executives have been hesitant to shell out more money for new assembly systems, copy machines and office space.
2. Chirac wants to cut income taxes sharply beginning this year, loosen work rules, and create jobs.
3. Still, there are plenty of reasons to be optimistic that productivity growth will remain strong based on the information we have today.
4. That means tech investment by companies is still strong enough to push productivity higher.
5. The ability of companies to boost profits depends on three things: how high they can lift their prices, how much they can increase output per worker, and how fast wages are rising.
6. "What's to stop them from raising my rates \$10 every month?"
7. To truly understand the research, investors will have to get their minds around nuance.
8. But progress in medical science is incremental, and cancer is a particularly tough disease to crack.
9. The latest data demonstrate just how tough it is to prolong life.
10. Companies say they're turning to arbitration to protect themselves from skyrocketing legal costs.
11. I recognized almost instinctively that gaunt outline; and when, two minutes after, all the school, teachers included, rose en masse, it was not necessary for me to look up in order to ascertain whose entrance they thus greeted.
12. As this horse approached, and as I watched for it to appear through the dusk, I remembered certain of Bessie's tales, wherein figured a North-of-England spirit.

13. A sufficient interval having elapsed for the performers to resume their ordinary costume, they re-entered the dining-room.
14. I did not now watch the actors; I no longer waited with interest for the curtain to rise; the spectators absorbed my attention.
15. Oh, no child! It is not likely; and now it is time for you to come in; you'll catch the fever if you stop out when the dew is falling.
16. I tell you I could not forget it; and I took my revenge; for you to be adopted by your uncle, and placed in a state of ease and comfort, was what I could not endure.
17. And if God had gifted me with some beauty and much wealth, I should have made it as hard for you to leave me, as it is now for me to leave you
18. He was too formidable a man for one to think of him as being "promising", as needing patronage or protection.
19. Instructions were also given for the Governor's cars to be removed.
20. "I should wish her to be brought up in a manner suiting her prospects", continued my benefactress; "to be made useful, to be kept humble".
21. I gave another tug before I answered, for I wanted the bird to be secure of its bread.
22. I shall return to Brocklehurst Hall in the course of a week or two; my good friend, the Archeacons, will not permit me to leave him sooner.
23. Tea ready, I was going to approach the table; but she desired me to sit still, quite in her peremptory tones.
24. "Will it please you to dine with me to-day?" he asked as we reentered the gates.
25. The remedy was, to thrust them forward into the centre of the schoolroom, and oblige them to stand there till the sermon was finished.

TASK 2. Translate the text

Український фондовий ринок: кілька штрихів для роздумів інвестора

1996-й можна сміливо назвати роком започаткування українського фондового ринку. Приватизуються цікаві державні підприємства, які в майбутньому можуть стати “блакитними фішками” фондового ринку. Тоді ж почала активно діяти Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, якій надане нормотворче право на регулювання правових засад цього фінансового поля. Нинішнього року привабливість інвестиційного ринку України зростає, він стає одним з найбільш потенційно прибуткових “emerging markets”. Свідчить про це поява на ринку великої кількості інвестиційних установ, фінансових посередників. Приватизовано цілий ряд підприємств енергетичної, металургійної, машинобудівної та інших, привабливих для інвестора, галузей народного господарства. Комісія з цінних паперів та фондового ринку видала 89 з 800 ліцензій на здійснення посередницьких операцій з цінними паперами.

Інфраструктура фондового ринку міцнішає. Поряд з бездіяльною Українською фондовою біржею (УФБ), починає набирати оберти Асоціація “Позабіржова фондова торгівельна система” (ПФТС), на якій обсяги торгів досягають протягом тижня 11-12 млн гривень (або \$6-6,5 млн). Але гальмує розвиток ринку його інформаційна непрозорість, тобто недосконалість процесу звітування тих, хто торгує цінними паперами. Адже поки що фінансовий посередник законодавче не зобов’язаний звітувати ані Державній комісії з цінних паперів, ані ПФТС, ані УФБ. Найбільш інформаційно привабливими для потенційного інвестора є котировки ПФТС, хоч без допомоги фахівця тут не обійтися. Навіть коли оператор звітує про укладену угоду, ніхто не може з достовірністю стверджувати, що ця угода відбулася.

Нині приватні компанії складають понад десять фондових індексів, які можуть стати у нагоді потенційному інвестору. З них найбільш відомі - ProU-50, Wood-15, KAC-20, CSFB Ukr-20 та інші. Наприкінці серпня цього року

“Українська інвестиційна газета” за участю фірми “Делойт і Туш” склала всеукраїнський Рейтинг 100 ВАТ, де за показниками валового доходу, прибутку, вартістю експорту та за ринковою капіталізацією ранжуються сто провідних компаній України.

Отже, фондовий ринок України, незважаючи на свою інформаційну непрозорість, а відтак - і над ризикованість, стає все більше й більше прибутково привабливим для потенційного інвестора.

Recommended literature

1. Корунець І. *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник*. Вінниця: «Нова Книга», 2003.
2. Крамар В. *Практичний переклад з англійської мови : Підручник*. Хмельницький, 2007.
3. Литвин І. *Перекладознавство. Науковий посібник*. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013.
4. Marchuk T. *Ways of rendering the lexico-grammatical meanings and functions of the English Infinitive. Lecture* <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>.

Seminar 3. WAYS OF TRANSLATING PARTICIPIAL CONSTRUCTIONS/COMPLEXES

TASK 1. Translate the sentences. Pay special attention to the participial constructions in the sentences below.

1. Suddenly he heard someone running down the stairs.
2. I saw people wearing different clothes today.
3. I thought I detected a bazooka replying, then all was quiet again.
4. I would imagine him going up my stairs, knocking at my door, sleeping in my bed.
5. Despite his concern for Alexander, Coleman found himself becoming annoyed.
6. David Coleman found himself liking this girl.
7. He remembers Barker coming into the mess and starting to tell about it.

TASK 2. Suggest an appropriate subordinate clause for each PC and translate the sentences into Ukrainian, pay attention to the nature of the semantic and syntactic relations existing between the main constituent parts in the sentences below.

1. My private station being that of a university professor, I was naturally deeply interested in the system of education in England.
2. But Henry VIII being dead, nothing was done.
3. He had seen Jody with his head slowly moving about.
4. After a first session of the Six, with the British Prime Minister waiting outside, there seemed no reconciling of the French and the Five.
5. Patterson, his habit of politeness back in place, inquired, «Do you want to take questions as we go, Alex, or leave them to the end?»
6. For an instant, with Mike holding her, she felt the same solace and relief, as when years before she had run, a little girl, into her mother's arms.
7. The message reported, they walked on.
8. The service in the Chapel over, the mourners filed up again to guard the body to the tomb.

2. The men had been sent out to dine at Eustache's Club, it being felt that they must be fed up.
3. The children, with Graham still hanging on to Susan, were being carried relentlessly by the current into the path of the water wheel.
4. A police motorcycle escort, engines running noisily, was at the head of the assembling cortege.
5. His expression was serious, his eyes being troubled.
6. Coleman wheeled serious, his eye on Bannister; his eyes merciless.
7. He was all confusion and embarrassment on the instant, the blood flushing on his neck and brow.
8. They moved toward the Vicarage, each making enormous effort to find excuses for the other.
9. He speared Brad with a long stare, his black eyes glittering.
10. Then I got hold of Pyle's sleeve and dragged him out, with the girl hanging on to his other arm like a hooked fish.
11. With me working and not home until dark, he hangs around with that bad crowd toward the bridge.
12. He looked at her happily in the sun; her khaki shirt open.
13. The sentry was still standing at the far box with his back turned.
14. With Adna gone too, Mr. Wipple tried to run the farm with just him to help.
15. Her face tear-streaked but expressionless, almost vacuous, she picked up her handbag from the floor, opened it, and took out a small pea-green clothbound book.
16. She was lying asleep, with her face sort of on the side of the pillow.
17. They went out by the gate, he with his arm round her waist, and were lost in the night.
18. Meanwhile Andrew, with his eyes fixed upon the glass jars before him, had been stumbling upon the specimens.
19. Her cheek pressed against the pillow, she gazed at him with shining eyes.

20. Miss Lawson stood in the doorway smiling rather foolishly after them, her mouth a little open.
21. With her eyes fixed on that great yellow moon of a face from which these entrancing sounds came, Miss Matfield allowed her mind to be carried floating away on these changing currents of music.
22. His thought having returned, he concluded that it must be some night bird or large bat.
23. Listening to the minutes and other routine business, with his chin clasped on his hand, he let his eyes move from face to face.
24. She took the flowers in her hand and went down, her face carried high under its burden of hair.
25. Jane turned to look at Mrs. McGrador, who all this time remained silent, watching, with her pale unblinking eyes fixed at Jane's face.
26. The worship of senses has often, and with much justice, been decried, men feeling a natural instinct of terror about passions and sensations that seem stronger than themselves ...
27. The economic problems facing France are certain to have strong repercussions.
28. They were told to get the children back to sleep.
29. The tower seemed to rock in wind.
30. For about ten days we seemed to have been living on nothing but cold meat, cake, and bread and jam.
31. The goods are reported to have been awaiting shipment for several days.
32. The girl seemed to perceive that a question of taste was concerned.
33. He seemed to take rather a fancy to me.
34. Being subject to endorsement by the Cortes, the «reform» is likely to be of little practical significance. (The Guardian) 31. The money is unlikely to be repaid, unless there is a fundamental change in the policies of the United Federation ...

35. The latest cease fire agreement between the worrying forces in Bosnia is unlikely to hold.

Recommended literature

1. Корунець І. *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник*. Вінниця: «Нова Книга», 2003.
2. Крамар В. *Практичний переклад з англійської мови : Підручник*. Хмельницький, 2007.
3. Литвин І. *Перекладознавство. Науковий посібник*. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013.
4. Marchuk T. *Ways of translating participial construction/complexes. Lecture* <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>

Seminar 4. LEXICO-GRAMMATICAL EXPRESSION OF MODALITY THROUGH MODAL VERBS

TASK 1. Translate the following sentences, pay attention to the ways of translation of modal verbs.

1. That is the only road on which they can get up tanks, or artillery or even more a truck toward the pass which I attack.
2. "I would not disturb her," - Rafael said.
3. "I can use dynamite", said the man with carbine.
4. "It must have been very hard at the train", Anselmo said.
5. I understand what you may be forced to do through my putting conditions.
6. You should have seen her when we brought her from the train.
7. Yes, we will have to fight.
8. "I have not told you anything you must do", Robert Jordan said to him.
9. How he would have liked to give each of the children a stout pair of shoes, the boys a warm cap, the girls a pretty hood.
10. Had she been dressed in the trailing skirts of a woman of fashion she would have made a fitting companion for a man the height of the Senator.
11. He would have married her if he had not died.
12. He could have done it. I don't believe you".
13. Let me say that she can hardly have been a very good woman.
14. He could have guessed about that.
15. It was a little dress that couldn't have cost much money.
16. He might have known all the rooms in the house, nothing would surprise him.
17. She must have been a spectacle, people must have stared at her.
18. He touched his coat gently; he must have been carrying the notebook there.
19. He might have lost his temper.

20. My honorable friends will have heard the tremendous news broadcast throughout the world.

21. Several very curious accidents have happened in the last few days. You will have heard - no, perhaps you will not. You only arrived yesterday, did you not?

TASK 2. Translate the text

Thomas Hudson had studied tropical storms for many years and he could tell from the sky when there was a tropical disturbance long before his barometer showed its presence. He knew how to plot storms and the precautions that should be taken against them. He knew too what it was to live through a hurricane with the other people of the island and the bond that the hurricane made between all people who had been through it. He also knew that hurricanes could be so bad that nothing could live through them. He always thought, though, that if there was ever one that bad he would like to be there for it and go with the house if she went.

The house felt almost as much like a ship as a house. Placed there to ride out storms, it was built into the island as though it were a part of it; but you saw the sea from all the windows and there was good cross ventilation so that you slept cool on the hottest nights. The house was painted white to be cool in the summer and it could be seen from a long way out in the Gulf Stream.

It was the highest thing on the island except for the long planting of tall caesarian trees that were the first thing you saw as you raised the island out of the sea. Soon after you saw the dark blur of casuarian trees above the line of the sea, you would see the white bulk of the house.

Then, as you came closer, you raised the whole length of the island with the coconut palms, the clapboarded houses, the white line of the beach, and the green of the South Island stretching beyond it.

Thomas Hudson never saw his house, there on that island, but that the sight of her made him happy. He always thought of the house as her exactly as he would have

thought of a ship. In the winter, when the northern blew and it was really cold, the house was warm and comfortable because it had the only fireplace on the island. It was a big open fireplace and Thomas Hudson burned driftwood in it.

TASK 3. Translate the sentences, pay attention to the ways of expressing modal meanings.

1. Objections to this plan, if any, should be reported to the committee at once.
2. Very little, if anything, could be advanced in the defense of his policy.
3. Our people have to submit to new taxation, however high.
4. If considered from this point of view, the problem takes on a new aspect.
5. But the decision, if logical, requires a measure of courage.
6. This construction, though useful, is not used on a wide scale.
7. Whatever the shape of the magnet, it has two poles.
8. The nucleus determines the radioactive properties, if any, of the atom.
9. Though a quarter of million miles away, the Moon is our nearest neighbour in space.
10. Whatever the shape and size of the body, - it is always possible to find one point at which a force equal and opposite the weight of the body can be applied so that the body will remain at rest.
11. Lucy lay motionless and did not seem to have strength to speak, so for a while we were all silent.
12. I do not suppose there will be much of interest to other people, but it is not intended for them.
13. I shall say nothing of Jonathan's journal unless he asks me.
14. I must only try in the future to show that I am not ungrateful for all his goodness to me in sending to me such a lover, such a husband, and such a friend.
15. No man knows till he suffered from the night how sweet and how dear to his heart and eye the morning can be.

16. This gave me a fright, for if there is no else in the castle, it must have been the count himself who was the driver of the coach that brought me here.
17. I said nothing, but went to tell the keeper to report to me if there were anything about him during the day.
18. Never did I imagine such wrath and fury, even in the demons of the pet.
19. Why, there is hardly a foot of soil in all these regions that has not been enriched by the blood of men.
20. And there is merely the stream of Esk, running between banks of sand.
21. When I saw that her spirit had failed, I at once took advantage of her reaction to make a diagnosis.
22. After all, however, there is nothing like custom, for neither rider nor his wife thought any more of the wolf than I should of a dog.
23. There was no clear evidence of wrong doing by him.
24. He adds, "I have never seen distraught. He had his eye on the ball".

Recommended literature

1. Карабан В. *Translation from Ukrainian into English : Підручник*. Вінниця: Нова Книга, 2003.
1. Корунець І. *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник*. Вінниця: Нова Книга, 2003.
2. Крамар В. *Практичний переклад з англійської мови : Підручник*. Хмельницький, 2007.
3. Литвин І. *Перекладознавство. Науковий посібник*. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013.
4. Marchuk T. *Lexico-grammatical expression of modality through modal verbs. Lecture* <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>

**Seminar 5. RENDERING OF THE CONTEXTUAL MEANINGS OF
THE DEFINITE AND THE INDEFINITE ARTICLES**

TASK 1. Translate the sentences.

1. There were only two Americans at the hotel.
2. The room was on the second floor facing the sea.
3. The rain dripped from the palm trees.
4. The American wife stood at the window looking out.
5. Hammond stuffed the cigar-case back.
6. The three men waited in silence while she mopped up the water with a duster.
7. In the evening he sat in his armchair chattering to her, or listening as she read the newspaper to him.
8. All the spectators who crowded the galleries looked on with burning interest.
9. But what a fool - what a fool he had been not to bung any glasses!
10. But the dust came slowly, spreading like a slow train over the water.
11. Is that the mill? He asked. Yes.
12. Now in the night he lay and waited for the girl to come to him

2. Render the meaning of the following noun clusters.

Finance minister	
Development issues	
Economics professor	
Car manufacturer	
Labor government	
Deputy chairman	
Business possibilities	
Minority languages	
Long-range investment	

University scholars	
Death threats	
Government campaign	
A barometer reading	
Six-week summer holiday	
Human resources planning	
London district chairman	
The ten-kilometer international road race	
Old Age Pensioners Joint Committee	
Farm support spending	
The World Trade Organization	
room temperature sensor	
heat pump system	
radiation alarm system	
earth leakage breaker	
Race Relations Employment Advisory Service	
a next generation video game system	
ABC-scale Rockwell machine	
The Post Office Workers London district council	
Policy issues	
A government budget	
Service sector	
Internet use	
Government allegations	

Budget problem	
Supermarket shelves	
The Justice Department	
The Security Council	
Tax-sheltered investment	
Superstar status	
Communication market	
Inventory shrinkage	
European Cup-winners Cup	
Dense fog patches	
Salary structure design	
Efficient public transport system	
The first Rugby League test match	
Oil price worries	
Internet access market	
air flow rate	
sensor detection sensitivity	
telephone earth line	
dominant telephone service provider	
radar airborne weather system	
12 million dollar book deal	

TASK 3. Transform the following Ukrainian noun word-groups into English asyndetic substantial clusters:

Книжковий фонд Київського національного лінгвістичного університету	
Студенти Київської музичної академії ім. П.І. Чайковського	
Рішення Київської міської державної адміністрації	
Науково-дослідні інститути академії наук України	
Наслідки зимової студентської сесії 2020 року	
Заліки п'ятикурсників за останню весняно-літню сесію	
Київські видавництва художньої літератури «Веселка» та «Український письменник»	
Наслідки фінансової кризи осені 1997 року	
Агентство у справах контролю повітряних ліній України	
Читачі національної бібліотеки України ім. Вернадського	
Державна комісія України в справах контролю авіаційних зв'язків із країнами Західної Європи та Близького Сходу	

Різдвяні колядування учнів молодших класів міста Львова	
Заочники Київського інституту бізнесу і технологій	
Новорічні та різдвяні свята харківських школярів.	
Заходи стимулювання інвестицій у промисловості України.	
Шостий Київський авторемонтний завод.	
Призери фінального туру студентського конкурсу «Красуня міста Києва» 2000 року.	
Планована зустріч випускників 1940 року Боярської середньої школи Лисянського району.	

TASK 4. Point out the difference in the lexical meaning expressed by the indefinite and the definite articles. Translate the sentences.

1. As he passed the bronze statue of the Four Moors a man's figure emerged from an old house on the opposite side of the shipping basin.
2. The man approached unsteadily along the water side, shouting an English song.
3. As they passed by the gateway of the Uffizi, he crossed the road and stooped down at a dark bundle that was lying against the railings.
4. The bundle moved, and answered something in a low, moaning voice.
5. «What a fool Rawdon Crawley has been to go and marry a governess!»
6. «But there was something about the governess too. Green eyes, fair skin, pretty figure».

7. It was as John had said - he and she just wanted to live and the past was in their way - a past they had not shared in, and did not understand.
8. I've written a lot of them (his sayings) down in a book for fear of losing them.
9. It is only fair that at the back of the book I would be allowed a few pages to myself to put down some things
10. It was an early morning of a sunny day.
11. He remembered suddenly the early morning when he slept on the house-boat after his father died.
12. He wrote a pamphlet on Malt on returning to England
13. She ... took an interest in the pamphlet on Malt: was often affected, even to tears.
14. There came a morning at the end of September when aunt Ann was unable to take from Smither's hands the insignia of personal dignity.
15. The morning after a certain night on which Soames at last asserted his rights and acted like a man he breakfasted alone.

Recommended literature

1. Верба Л. *Порівняльна лексикологія англійської та української мов*. Вінниця: Нова книга, 2003.
2. Карабан В. *Translation from Ukrainian into English* : Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2003.
3. Коваленко Г. *Lexicology of the English Language*. Київ: Освіта України, 2011.
4. Крамар В. *Практичний переклад з англійської мови* : Підручник. Хмельницький, 2007.
5. Marchuk T. *Rendering of the contextual meaning of the definite and the indefinite articles*. Lecture <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>

Seminar 6. CONVEYING THE NAMES OF COMPANIES, CORPORATIONS

TASK 1. Translate the names of companies (corporations) below and define the method they are to be rendered:

Allied Breweries.	
British Leyland Motor Corporation.	
British Overseas Airways Corporation.	
Educational Supply Association.	
General Electric Co. Ltd.	
Philips Records Co.	
Rugby Portland Cement.	
Triplex Safety Glass Co.	
ABC (American Broadcasting Company).	
NPR (National Public Radio).	
British Aircraft Corporation.	
British National Oil Corporation.	
British Shoe Corporation.	
Elswick-Hopper Cycle & Motor Co.	
Ashanti Goldfields Company Ltd. (Ghana)	
Radio and Allied Industries Co.	
Standard Telephones and Cables.	
Typhoo Tea Ltd. Co.	
CBC (Columbia Broadcasting System).	

TASK 2. Translate the following situations.

1. Ask a middle-aged working man in the north of England what he and his friends contemplated doing when they left school 20 years ago and you get only two answers:

They would work in the shipyards or the coal pits, for companies with names like Swan Hunter, British Shipbuilders, Cammell Laird and British Cod.

2. Ask a secondary-school graduate now where he or she is likely to wind up working and you will hear very different-sounding names: companies called Samsung, Daewoo, LG Electronics, Chunghwa Picture Tubes, Woo One, Tatung or maybe Poong Jeon or Sung Kwang.

3. It is a sign of one of the most dramatic changes in modern industrial history: the growing dependence of Britain, a rich country that once ruled a great empire, on South Korea and Taiwan, once poor, developing countries, to solve the chronic problems of unemployment left behind when the coal mines and the shipyards closed.

TASK 3. Translate the following Ukrainian names of enterprises and public bodies into English:

виробниче об'єднання «Закарпатліс»	
київська фірма побутових послуг «Світанок»	
Фонд державного майна України	
Петровський машинобудівний завод (Донецьк)	
Нікопольський завод молочних продуктів	
державне підприємство Туристичний комплекс «Пролісок»	
Івано-Франківське спеціалізоване управління механізації будівництва	
Керченський металургійний комбінат	
Акціонерне товариство «Глиноземний завод» (Миколаїв)	

КТТУ, Київське трамвайно-тролейбусне управління	
виробниче об'єднання «Донбас-антрацит»	
Укрмашинекспорт	
Дніпропетровська фірма «Взуття»	
генеральне агентство з туризму Закарпатської області	
«Нафтохімік Прикарпаття»	
Білоцерківське виробничо-торгівельне трикотажне підприємство;	
«Львівоблплодоовоч»	
державне підприємство роздрібної торгівлі «Вишенька» (Дніпро)	
туристична фірма «Гамалія»	

TASK 4. Translate the names of London hotels, hostels, inns and accomodation campuses into Ukrainian. Model:

1. Lincoln House hotel, Glynn Court hotel, Duke of Leicester (hotel)
2. Hyde Park Rooms hotel, The Victoria inn, Green Court hotel, Half Moon hotel;
3. Wembley Park hotel, International students house, Oxford Street Youth hostel;
4. University of Westminster (hotel), Cartwright University halls, Allen Hall summer hostel, International student residence

TASK 5. Translate the following names of Ukrainian hotels, halls of residence, and guest houses into English.

1. Готель «Золотий колос», готель «Київ»/«Україна», готель «Дніпро»/«Славутич».

2. Будинок відпочинку «Берегове» (Закарпаття), будинок відпочинку «Водоспад» (Яремче, Закарпаття).

3. Пансіонат «Колос» (Пуща-Водиця), пансіонат «Водник», пансіонат «Кооператор» (Закарпаття), пансіонат «Маяк» (Київський політехнічний інститут).

TASK 6. Translate the text. Pay special attention to the translation of proper names.

Острог

Це місто древнє, одне із перших міст Південно-Західної Руси-України. Вперше в історичних джерелах він згадується під 1100 роком в Іпатіївському літописі. Основне визначне місце Острога - княжий замок, зразок давньоруського оборонного зодчества. Ансамбль замку зберіг основні будівлі. Зараз у залах цієї унікальної архітектурної пам'ятки краєзнавчий музей. У 30-ті роки заблищали позолотою всі п'ять бань величної Богоявленської церкви. Оновлене і перше опорядження споруди. У затишному сквері стоїть стела у вигляді розгорнутої книги, яка встановлена 1978 року, до 400-річчя з часу заснування Острозької слов'яно-греко-латинської академії і друкарні. Тут наш першодрукар Іван Федоров випустив п'ять видань книг, у тому числі унікальну «Острозьку Біблію», яка вийшла у світ 12 серпня 1581 року і стала великою подією у вітчизняній культурі. За художнім оформленням Острозьку Біблію відносять до книжкового мистецтва епохи Відродження.

Recommended literature

1. Корунець І. *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник*. Вінниця: Нова Книга, 2003.
2. Коваленко Г. *Lexicology of the English Language*. Київ: Освіта України, 2011.
4. Marchuk T. *Conveying names of companies corporation firms*. Lecture <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>

Seminar 7. CONVEYING THE NAMES OF PUBLIC BODIES

TASK 1. *Translate the following names of Ukrainian trade unions into English. Define the method they are to be rendered.*

Профспілка працівників будівельної промисловості України	
Профспілка працівників гірничорудної промисловості України	
Профспілка працівників машинобудівної промисловості України	
Профспілка працівників освіти, вищої школи та наукових установ України	
Профспілка працівників хімічної промисловості України	
Профспілка працівників енергетичної промисловості України	
Профспілка працівників м'ясо-молочної промисловості України	
Профспілка працівників охорони здоров'я України	
Профспілка працівників суднобудівної промисловості України	

TASK 2. *Translate the names of the following English and American trade unions into Ukrainian.*

ACTW Amalgamated Clothing and Textile Workers (USA)	
---	--

AUEW Amalgamated Union of Engineering Workers (USA)	
AAEE American Association of Electrical Engineers	
AAA American Automobile Association	
ASLEF Associated Society of Locomotive Engineers and Firemen	
SE Scottish Electricals	
TGWU Transport and General Workers Union (Gr. Britain)	
Union of Post Office Workers (Gr. Br.)	
UMWA United Mine Workers of America	
UAWU United Auto Workers Union	
USWA United Shoe Workers of America	.
UTWA United Textile Workers of America	
The AFL - CIO the American Federation of Labour - the Congress of Industrial Organizations	
UPS United Parcel Service (USA)	

TASK 3. Find Ukrainian equivalents for the English public bodies below and translate the sentences into Ukrainian.

1. There is a broad consensus that the Social Security system needs reform, but little agreement on what should be done, and many of the important organizations in the debate are formulating their strategies.
2. The Hong Kong Aircrew Officers' Association said pilots had been complaining of a loud buzzing in their ears that forced them to quickly change to another frequency to maintain contact with air-traffic control.
3. The strike was called by the Histadrut Trade Union Federation to protest tax increases, budget cuts and privatization plans of Prime Minister Benjamin Netanyahu's government.
4. The meeting of the Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) ended Friday in Copenhagen.
5. The Ukrainian Union of Businessmen became a member of the International Organization of Employers.
6. Abraham Katz, president of the U.S.Council for International Business and deputy chairman of the executive committee, noted at the meeting that the success of reforms in Ukraine is defined by the level and speed of investments, both domestic and foreign.
7. Janice Shields of the U.S.Public Interest Research Group and Chris Privett of the American Society of Travel Agents, blamed airline pricing policies for the wide range of prices, saying «there may be up to 100,000 fare changes a day».
8. Mr. Rajavi married Maryam, a metallurgical engineer who had been a student leader in Tehran, and together they established the National Liberation Army, the military wing of the National Council of Resistance, a coalition of Iranian opposition groups abroad.
9. The International Monetary Fund's 2nd European Department mission to Ukraine yesterday conducted meetings with the government officials.
10. The European Union - Ukraine joint committee ended its four-day meeting in Brussels. The Ukrainian delegation was led by Roman Shpek, the head of National Agency for Reconstruction and Development (NARD).

11. 86 percent of the apartments in the high-rise blocks of Bukit Batok are being built and sold at much less than free-market rates by the government's Housing and Development Board.

12. Vancouver International Airport operated at only 10 per cent capacity Sunday and was struggling to get planes moving Monday.

13. National Railway trains were at a standstill, according to the Canadian Wheat Board, which sends most of its grain by train to the port of Vancouver.

TASK 4. Translate the names of the following English public bodies into Ukrainian.

Amateur Athletic Association	
Royal Geographical Society	
Greenpeace	
Boy Scouts Association	
British Institute of Public Opinion (Gullop Poll)	
CPDS, Centre for Political and Diplomatic Studies (Oxford)	
Central Office of Information	
Department of Employment	
Inner London Education Authority	
The British Field Sports Society	
New Economic Foundation	
The United Kingdom Atomic Energy Authority	
British Association for the Security and Cooperation in Europe	
British Medical Association	

IATEFL International Association for Teaching English as a Foreign Language	
Department of Education and Science	
Duke of Humphrey's Library (Ox-ford Univ.)	
London CountyHeath Youth hostel	

TASK 6. Translate the text.

What does labelling involve?

This product meets the requirements of scheme which provides for international and environmental labeling of personal computers. The labeling scheme was developed as a joint effort by the TCO (The Swedish Confederation of Professional Employees), Naturskydds foreningen (The Swedish Society for Nature Conservation) and NUTEK (The National Board for Industrial and Technical Development in Sweden). The requirements cover a wide range of issues: environment, ergonomics, usability, emission of electrical and magnetic fields, energy consumption and electrical and fire safety.

The environmental demands concern restrictions on the presence and use of heavy metals, brominated and chlorinated flame retardants, CFCs (freons) and chlorinated solvents, among other things. The product must be prepared for recycling and the manufacturer is obliged to have an environmental plan which must be adhered to in each country where the company implements its operational policy.

The energy requirements include a demand that the computer or display, after a certain period of inactivity, shall reduce its power consumption to a lower level in one or more stages. The length of time to reactivate the computer shall be reasonable for the user

Labeled products must meet strict environmental demands, for example, in respect of the reduction of electric and magnetic fields, physical and visual ergonomics and good usability.

Recommended literature

1. Верба Л.Г. *Порівняльна лексикологія англійської та української мов*. Вінниця: Нова книга, 2003.
2. Корунець І.В. *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*: Підручник. -Вінниця. «Нова Книга», 2003. - 448 с.
3. Літвіняк О. *Збірник вправ для занять з усного перекладу (англо-українська мовна пара)* / О. Літвіняк. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 232 с.
4. Marchuk T. *Conveying names of public bodies*. Lecture <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>
5. Ніколенко А.Г. *Лексикологія англійської мови – теорія і практика*. Вінниця: Нова книга, 2007.

Seminar 8. WAYS OF RENDERING PHRASEOLOGICAL UNITS

TASK 1. Comment on the following translation version. Provide your own translation if necessary.

1 Піднялися були за Дніпром гайдамаки, та й ті повернулись у розбишаки, а не справжніх лицарів.

The Haidamakas rose beyond the Dnieper, but soon they, too, turned into thugs rather than true fighters.

2. Ой, не так колись було у нас на Січі у нашому козацькому краї!

That's not the way things used to be in our Sich - in our Cossack country!

3. "Не багатого роду!" - казала проста свита, накинута наопашки .

"He is not a well-to-do family", said a plain coat the man wore over his shoulders.

4. Страва давно стояла у печі.

The meal had long been standing in the oven.

5. Стіни Галя убрала шпалерами, пообвішувала вишиваними рушниками.

Halya covered the walls with wall paper and hung them with embroidered towels.

6. І каша до борщу не вряди-годи; а часом і сир на вареники.

The days on which they could afford borsch and porridge were no longer few and far between, and sometimes they even made dumplings with cottage cheese.

7 - А волость же ваша далеко?

- Is your volost office far from here?

8. Ніде ні одної землянки - скрізь мазанки.

There was not single dugout to be seen, and everybody lived in decent clay-plastered houses.

9. Ясне сонечко любо світить та гріє; сніги тають ; біжать з гір долинами прудкі протічки снігової води; ранні чумаки коло возів лаштуються; а там і хлібороби заворушилися"

The sun shone brighter and got warmer, melting the snow; fast rivulets ran down hillsides into valleys; early chumaks* got busy riding their wagons and before long farmers also stirred to life . . .

TASK 2. Find the correct Ukrainian equivalents to the following English phraseological units.

1. There is many a slip between the cup and lip.
2. Let sleeping dogs lie.
3. Two is a company, but three is none.
4. A cat may look at a king.
5. Faint heart never won fair lady
6. Look before your leap.
- 7 Nothing like being in the safe side.
8. Saying and doing are two things .
9. You don't know whether to cry or laugh.
10. An old man is no better than a baby.
- 11 It takes courage to start.
12. Don't count your chickens before they are hatched.
13. Many words cut more than swords.
14. You won't buy a house for a song.
15. The mere sound of that execrable, ugly name made his blood run cold and his breath come in laboured gasps.
16. The priest's few words were very touching; I think he was almost moved to tears himself.
17. When the doorbell rang Auntie Jane nearly jumped out of her skin.
18. Poor Aunt Flossie actually fainted, and Uncle Bill kept blinking, as if he had seen a ghost.
19. He had been a rolling stone too long to sit down in one place, breed cattle and wait for them to grow.

TASK 3. Translate the titles of the following Ukrainian and foreign newspapers, magazines and journals into English:

«Народна газета», «Українське слово», «Слово Просвіти», «Освіта» «Голос України», «Урядовий Кур'єр», «Київська правда», «Літературна Україна», «Комерсант», «Молодь України», «Демократична Україна», «Сільські вісті», «Народна армія», «Київські Відомості», «Чорноморський моряк», «Шевченків край» (Звенигородська райгаз.), журнали: «Дзвін», «Березіль», «Україна», «Вітчизна», «Дніпро», «Київ», «Всесвіт», «Слобожанщина» (письм. журнал, Харків), «Холодний Яр» (письм. журнал, Черкаси), «Сучасність» (літ.-політ. журнал), «Мовознавство», «Іноземні мови», «Слово і час», «Іноземна філологія» (Львівський університет), «Теорія і практика перекладу» (КНУ ім.ТШевченка).

TASK 4. Translate the following sentences containing the titles of American news media into Ukrainian

1. Most of the daily newspapers are published, rain or shine, on Christmas, Thanksgiving, or the Fourth of July.
2. The Wall Street Journal can be found throughout the country. Yet, one wouldn't expect The Milwaukee Journal to be read in Boston, or The Boston Globe in Houston.
3. Three of the better-known American newspapers The New York Times, The Washington Post and the Los Angeles Times not only collect but also sell news, news features, and photographs to hundreds of other papers in the U.S. and abroad.
4. In one famous example, an expose of the CIA in The New York Times, also appeared in 400 other American newspapers and was picked up or used in some way by hundreds more overseas.
5. Some American papers are of international excellence, namely: The Christian Science Monitor, The (Baltimore) Sun, the St. Louis Dispatch, The Milwaukee Journal.
6. Among the largest daily U.S. newspapers also are: Daily News, USA Today, The Washington Post, The Chicago Tribune, The New York Post, The Detroit News, The

Detroit Free Press, The Chicago Sun Times, (The Long Island) Newsday, The San Francisco Chronicle, The Boston Globe.

7. There are more than 4,000 monthly, and over 1,300 weekly magazines in the USA.

8. Quite a few of them have international editions, are translated into other languages or have «daughter editions» as National Geographic, Reader's Digest, Cosmopolitan, Vogue, Time, Newsweek, Scientific American, and Psychology Today.

9. Some American periodicals treat serious educational, political, and cultural topics at length. The best-known of these include The Atlantic Monthly, Harvard Educational Review, Saturday Review, Consumer Reports, The New Republic, National Review, Foreign Affairs, Smithsonian (published by the Smithsonian Institution in Washington, D.C.), and, of course, Family Circle, Woman's Day, or National Enquirer.

TASK 5. Translate the texts.

AN ENGLISHMAN'S DAY

An Englishman's day - and who better to describe it than an Englishman's wife? It begins when, ignoring me, he sits down to breakfast with his morning paper. As he scans the headlines (or the racing results) there is nothing he likes better than his favorite breakfast of cornflakes with milk and sugar (porridge if he lives in the North) followed by fried bacon and eggs, marmalade and toast, the whole accompanied by tea or coffee. But whether he in fact gets such a meal depends on the state of my housekeeping budget! After breakfast, except on Sundays and (in many cases) Saturdays which are holidays, he sets off to work by train, tube, car, motor scooter, motor bike or even on his own two feet. The time he sets out depends in large degree upon whether he is what might colloquially be termed a «striver» (one who works himself), a «driver» (one who sees that others work) or a «thrifer» (one who profits from others work). If he is a «striver», he will jostle along with thousands like him on the 7.20, probably still reading his paper (or somebody else's) and studying the successes (or otherwise) of his favourite team.

The «drivers» customarily depart about an hour later while the «thrivers» travel up to the City in great style about an hour later. But be he «striver», «driver» or «thriver», he will enjoy his tea or coffee break around about 11. The tea or coffee is usually brought to the factory bench or office desk.

Then, at mid-day, everything stops for lunch. Most offices and small shops close for an hour, say from 1 to 2, and the city pavements are thronged with people on their way to cafes. Factory workers usually eat in their canteens.

The usual mid-day meal usually consists of two courses - a meat course accompanied by plenty of vegetables, followed by a sweet dish, perhaps fruit pudding and custard with tea or coffee to finish. Most Englishmen like what they call «good plain food, not messed about with». They must be able to recognize what they are eating. Otherwise they are likely to refuse it. Usually they like beef steaks, chops, roast beef and Yorkshire pudding and fried fish and chipped potatoes.

They are in the main not overfond of soup, remarking that it fills them without leaving sufficient room for the more important meat course. Then back to work again, with another break in the middle of the afternoon, once again for tea or coffee, sometimes with a cake or biscuit.

The working day finishes at time between 4 and 6, with the «thrivers» usually first home and the «strivers» last. On arrival home, many Englishmen seem to like to inspect their gardens before their evening meal.

This goes under various names - tea, high tea, dinner or sup-per depending upon its size and also the social standing of those eating it. Usually a savoury meat course is followed by stewed fruit or cake and tea. His evening meal over, the Englishman might do a bit of gardening and then have a walk to the «local» for a «quick one». The «local» means the nearest beer house while a «quick one» means a drink (alcoholic, of course!) taking anything from half-an-hour to three hours to imbibe! There is plenty of lively, congenial company at the «local» and he can play darts, dominoes, billiards or discuss the weather or the current situation.

But if the Englishman stays at home, he might listen to the radio, watch television, talk, read or pursue his favourite hobby. Then at any time between 10 and 12 he will have his «nightcap» - a drink accompanied by a snack - and then off to bed ready for tomorrow. (S. Andrews)

Козацькому роду нема переводу.

Нізащо б не впізнали сьогодні запорожці серед димогарних труб заводів і фабрик та териконів, що нагадують віддалік єгипетські піраміди, свою Луганщину і землі, які вони обживали 300 з гаком років тому вздовж берегів Сіверського Дінця, Лугані, Айдару, Деркула, Кам'янки. Саме вони заснували багатотисячний зимівник Кам'яний Брід - звідки й пішов у ріст Луганськ. Можна назвати й інші козацькі поселення: Рубіж (нині Рубіжне), Сватова Лучка (Сватове), Новий Псков (Новопсков), Білолуцьк, Щастя, Макарів Яр. Прямих нащадків запорозьких козаків на Луганщині тисячі. Їх легко впізнати, наприклад, за прізвищами, про які дізнаємося в обласному адресному бюро. Між нас живуть: Нейздіймишапка і Покиньборода, Непийпиво і Святодух, Небийпідколіно і Молибога, Сороксобак... Донедавна був і носій такого чудернацького прізвища, що одразу й не вимовиш (прямо хоч до книги Гіннесса подавай) - Нашвидкоручтягнирядно!

Recommended literature

1. Верба Л.Г. *Порівняльна лексикологія англійської та української мов*. Вінниця: Нова книга, 2003.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. -Вінниця. «Нова Книга», 2003. - 448 с.
3. Літвіняк О. Збірник вправ для занять з усного перекладу (англо-українська мовна пара) / О. Літвіняк. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 232 с.
4. Marchuk T. *Ways of rendering phraseological units. Lecture* <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>

Seminar 9. INTERNATIONAL LEXICON AND WAYS OF ITS TRANSLATING

TASK 1. Translate the texts.

Високошвидкісний Інтернет від “Укртелекому”

13-16 квітня 2004 року у Київському міжнародному виставковому центрі “Експо-Плаза” проходила третя спеціалізована акція “Електронна Україна”.

В урочистій церемонії відкриття взяли участь перший заступник голови Державного комітету зв'язку та інформатизації України Леонід Нетудихата, перший заступник голови ДКЗІУ у зв'язках з Верховною Радою України Олег Проживальський, в.о. голови правління ВАТ “Укртелеком” Григорій Дзекон.

У рамках “Електронної України” відбулася галузева виставка телекомунікацій, мереж web-технологій “Телеком & Інтернет 2004”, у якій традиційно брало участь ВАТ “Укртелеком”. На стенді товариства були представлені найпопулярніші інтернет-послуги від “Укртелекому”:

- відкритий доступ до Інтернету по телефонній лінії (dial-up);
- RadioSpot (“РадіоСпот”) - високошвидкісний бездротовий інтернет-доступ за технологією Wi-Fi;
- xDSL-з'єднання - високошвидкісний цифровий абонентський доступ до Інтернету.

Одним із головних пріоритетів розвитку товариства є перетворення його нових послуг на еталони надійності, зручності отримання та використання, на еталон якості обслуговування споживачів.

Поліглоти

Німець Шютце, що помер перед другою світовою війною, говорив аж... 270 мовами. 230 мов знав данський учений минулого століття РасмусХрістіянРаск, 140-професор Львівського університету Анджей Гавронський, близько 100 - академік М. Марр, 80 - видатний археолог Генріх Шліман, понад 60-український науковець і письменник Агатангел Кримський.

Знання іноземних мов здавна вважалося за невід'ємну ознаку духовної культури. Київський князь Володимир Мономах писав у своєму «Поученні»: «Що знаєте доброго, того не забувайте, а чого не знаєте, того навчайтесь - як батько мій, перебуваючи вдома, знав п'ять мов, від того бо честь в інших країнах». Кількома іноземними мовами володіли видатний полководець і державний діяч України Богдан Хмельницький і гетьман Іван Виговський.

Чимало поліглотів (від грецького «полі» - багато, глотта) - мова) є і в наш час. У Римському університеті працює професор Карло Тальїавіні, який досконало володіє 35 мовами, викладає 25-ма, а всього знає їх понад 120. «Батько» кібернетики Норберт Вінер вивчив 13 мов, професор Тартуського університету Пауль Арісте та викладач Московського Андрій Залізник, родом з Чернігівщини, знають дець по 40 мов. До двох десятків знав їх український письменник-перекладач Микола Лукаш. Він автор чудових перекладів «Фауста» Гете, «Декамерона» Боккаччо, «Дон Кіхота» Сервантеса та інших шедеврів світової літератури. Поліглоти визнають, що процес вивчення іноземних мов дуже складний, і в кожного з них свої власні методи.

Scotland

It is one of those places where civilization has not tramped all before it. Scotland has uniquely combined the untouched beauty of nature with the kind of facilities that guarantee comfort.

Your impressions from Scotland very much depend on you, on how open you are to new cultures and traditions of this country. Start your trip with the cities and then go deep to the Highlands. Step by step you will be unwilling the quiet magic of this miraculous place and falling in love with its unforgettable authenticity, which gets smoothly with modernity. Tartan is no longer just an echo from the past. Any bank or football team has its own tartan. Any local family can have a tartan by just registering it at the Scottish tartan Society.

And it is not only fashion that reflects a changing consciousness. Over the last 10-15 years Scots seem to have become more conscious of their national identity, just as we Ukrainians have. They do not only debate their more independent status, but wear kilts more often - for weddings and for parties, even for work. They feel proud and comfortable on these double-pleated skirts, even when they have to pay something in the region on of 600 USD for a full outfit.

Recommended literature

1. Корунець І.В. *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*: Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2003.
2. Літвіняк О. *Збірник вправ для занять з усного перекладу (англо-українська мовна пара)*. Вінниця : Нова книга, 2019.
3. Черноватий Л., Карабан В. *Переклад англomовної економічної літератури. Навчальний посібник*. – Вінниця: Нова Книга, 2007.
4. Marchuk T. *International lexicon and ways of its translation*. Lecture <https://test-d-learn.pnu.edu.ua>
5. Nikolenko A.G. *English lexicology. Theory and practice [Text]* : навч. посібник для ВНЗ Нац. авіаційн. ун-т. Vinnytsya : Nova Knyha, 2007.

**Self-study tasks: METHODS AND WAYS OF TRANSLATING
VARIOUS PROPER NAMES**

TASK 1. Suggest possible methods of translation into Ukrainian for the following English generalizing/characterizing names:

Mrs. Bundle, Mr. Gila Bend, the Giggler, Mr. Happness, Curly Bull, Run Bill Pilgrim, Whistling Dick, Shark Dodson, Lord Rubudub, Lady Singsung, Pennifeather (from K.Vonnegut's works), Mr. Knowall (Maugham), Gimlet of Ghent, Beowulf the Bradawl, Mr. Sparrow, Don Back, farmer Meadowlark, philosophical Philip, Tom Lackford Promoter, Mr. Beanhead, Mr. Newrich, Lord Oxhead, Rollo the Rumbottle (from S.Leacock's works). Mrs. Trotter, Mrs. Struggles, Alfred Jingle, Mr. Mallard, Mr.Walker, Mr.Copperfield, Mr.Gradgrind (from C.Dickens's works); Mr. Crabtree/Backbite, Mrs. Sneerwell (Sheridan).

TASK 2. Suggest your versions for the nicknames of the U.S. and Canadian sports clubs and translate the sentences into Ukrainian.

- 1) In sports many victories were never enjoyed for long and the losses lingered.
- 2) The New York Yankees sprayed champagne after John Wetteland closed out the World Series, but he soon departed to the Texas Rangers as a \$24 million free agent.
- 3) Jimmy Key took the Baltimore Orioles' money. Jim Leyritz, whose home run fumed the Series, was traded to the Anaheim Angels.
- 4) Michael Jordan lifted the Chicago Bulls to a fourth National Basketball Association title.
- 5) John LeClair scored twice as the Philadelphia Flyers stretched the National Hockey League's longest current unbeaten run to 13 games with a 4-2 victory over the slumping Calgary Flames.
- 6) Tommy Albelin and Sandy McCarthy, with his first goal of the season, led the Flames.

7) The loss left the Panthers in a first-place tie with Philadelphia in the Atlantic Division.

8) The Blues had not beaten the Bruins since 1994.

9) NBA Roundup: Shaquille O'Neal scored 28 points in 28 minutes and Eddie Jones had 20 points and seven steals as the Los Angeles Lakers beat the Philadelphia 76ers.

10) Isaiah Rider scored 19 points while playing less than three quarters as the host Trail Blazers routed the Spurs.

TASK 3. Identify the methods of translation of the following holy names, festivities, and remembrance days of the Orthodox Church into Ukrainian. Use the English-Ukrainian dictionaries or part B of this exercise for the purpose.

A. Nativity Vigil, Nativity of Christ, Mother of God, First Martyr Stephan, St. Basil the Great/New Year, Jordan Dinner, Theophany, John the Baptist, Three Hierarchs, Meeting of the Lord, Meat Fare Sunday, All Souls Saturday, Cheese Fare Sunday, Great Fast, Sunday of Orthodoxy, Cross Veneration, Sunday Great Fast, Annunciation, Great Thursday/Friday, Easter Sunday/Monday, Saint Thomas, Ascension, Peter's Fast, Pentecost, Holy Spirit, Apostles Peter and Paul, Blessed Olha, Patron Saint Day, Saint Volodymyr, Prophet Elijah, Baptism of Ukraine (August 14, 988), Transfiguration, Dormition/Assumption, Beheading of St. John the Baptist, Cross Elevation, Protection Mother of God, Remembrance Day, Synaxis of Archangel Michael, Autumn Nativity Fast, Entry Mother of God, Apostle Andrew, Saint Nicholas the Thaumaturgist, Conception of Mother of God.

В. Святий Вечір, Різдво Христове, Первомученика Стефана, Пресвята Богородиця, Святого Василя Великого/Новий Рік, Йорданська Вечеря, Богоявлення, Іоан Хреститель, Трьох Святителів, Стрітєння Господнє, М'ясопусна Неділя, Поминальна Субота, Сиропусна Неділя, Неділя Православ'я, Великий Піст/ Хрестопоклоніння, Благовіщення, Страсний Четвер/П'ятниця, Великодня Неділя, Світлий Понеділок, Провідна Неділя/Проводи, Вознесіння, Петрівка, Трійця /День Св.Трійці, День Св. Духа, Св. апостолів Петра і Павла,

Блаженної Ольги, Храмове Свято, Св. Володимира, Пророка Іллі /Спасівка, Хрещення України, Преображення, Успіння Пресвятої Богородиці, Усічення глави Св.Іоана Хрестителя, Воздвиження (Чесного) Хреста, Покрова (Св.Богородиці), Поминки, Собор Архангела Михаїла, Пилипівка, Введення Пресвятої Богородиці, Св. Апостола Андрія Первоз-ванного, Св. Миколая Чудотворця, Зачаття Пресвятої Богородиці.

Додаткова література з курсу

1. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа. Видавництво при Львів. Ун-ті, 1983.
2. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Омелянчук О. О. Переклад англomовної технічної літератури. / За редакцією Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006.
3. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Пенькова І. О., Ярощук І. П. Переклад англomовної економічної літератури. Економіка США. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова Книга, 2007.
4. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Ліпко І. П. Переклад англomовної юридичної літератури. Навчальний посібник. – 3-є видання., виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2006.
5. A Course in Interpreting and Translation : навчальний посібник для вузів. Вінниця: Нова книга, 2006.
6. Ayto J. Dictionary of Foreign Words in English. Wordsworth Reference, 1995.
7. Bell T. Translation and Translation. London: Longman, 2003.
8. Cruse D.A. Lexical Semantics. Cambridge University Press, 1997.
9. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge University Press, 1987.
10. Ganetska L.V. LEXI-MAKER: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004.
11. Jackson H. & Zé Amvela E. Words, Meaning and Vocabulary. An Introduction to Modern English Lexicology. New York: Continuum, 2007.
12. Lappin S. & Fox C. (eds.) The Handbook of Contemporary Semantic Theory. Second Edition. John Wiley & Sons, Inc., 2015.
13. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use (advanced). Cambridge University Press, 2002. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. Харків: Основа, 1993.

14. Nikolenko A.G. English lexicology. Theory and practice [Text] : навч. посібник для ВНЗ Нац. авіаційн. ун-т. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2007.
15. Nolan, J. Interpretation: Techniques and Exercises (Professional Interpreting in the Real World). Multilingual Matters LTD, Clevedon-Buffalo-Toronto, 2005.
16. Rayevska N.M. English Lexicology. Київ: Вища школа, 1979.
17. Phelan, M. The Interpreter's Resource (Topics in Translation). Multilingual Matters LTD, Clevedon-Buffalo-Toronto-Sydney, 2001.
18. Potiatynyk U. All About Words. An Introduction to Modern English Lexicology: навчально-методичний посібник. Львів: ПАІС, 2014